

Jagiellońskie Centrum Językowe UJ
Ramowy program nauczania języka włoskiego na poziomie B2

Założenia

Proponowany program nauczania opiera się na założeniu, że osoby rozpoczynające naukę na poziomie B2 opanowały język włoski w zakresie wyznaczonym przez program nauczania na poziomie niższym. Uczący się pogłębiają swoją znajomość języka, rozwijając sprawności językowe oraz strategie uczenia się i kompetencje społeczne, a także poszerzają wiedzę ogólną. Lektor jest organizatorem procesu uczenia się, doradcą oraz przewodnikiem, ale końcowe efekty zależne są od uczestników kursu – ich wkładu pracy i gotowości do uczenia się. Dla osiągnięcia zamierzonych efektów studenci powinni przeznaczyć minimum 60 godzin na naukę języka poza salą lekcyjną, czyli w ramach pracy własnej. Jeżeli umiejętności wyjściowe studenta uniemożliwiają efektywne uczestnictwo w kursie na poziomie B2, to, dla osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się na tym poziomie, konieczne jest znaczne zwiększenie nakładu pracy własnej. Program nauczania na poziomie B2 zakłada realizowanie treści uwzględniających specyfikę kierunku studiów oraz komponent akademicki.

1. Ogólne cele kursu:

- doskonalenie i rozwijanie wszystkich sprawności językowych nabytych na niższych poziomach
- poszerzanie zasobu leksykalnego i znajomości konstrukcji gramatycznych
- zdobywanie wiedzy o kulturze kraju, w którym mówi się danym językiem
- przygotowanie do posługiwania się językiem w kontekście akademickim i zawodowym
- rozwijanie umiejętności samokształcenia i oceny własnych umiejętności językowych

2. Treści nauczania:

A. Zagadnienia tematyczne

- opisywanie wyglądu i cech charakteru osób
- system edukacji we Włoszech, kształcenie uniwersyteckie
- relacje międzyludzkie, dawna i współczesna rodzina włoska, zwyczaje związane z zawarciem związku małżeńskiego
- role kobiet i mężczyzn we współczesnym i dawnym społeczeństwie włoskim
- spędzanie czasu wolnego, zainteresowania, aktywność sportowa, znani sportowcy włoscy
- zdrowie, choroby, części ciała i związane z nimi wyrażenia idiomatyczne
- znaczenie mody w społeczeństwie włoskim, cechy wyróżniające i znani projektanci
- odżywianie i diety, zalety i wady kuchni śródziemnomorskiej
- sztuki piękne we Włoszech, design włoski i pojęcie piękna
- sztuka filmowa, znani reżyserzy i aktorzy włoscy, neorealizm
- włoska muzyka rozrywkowa i klasyczna, opera, znani wykonawcy i kompozytorzy, festiwal w Sanremo
- literatura włoska dawna i współczesna, gatunki literackie, rola lektury, książki tradycyjne i e-booki, znani pisarze i poeci włoscy
- tradycje, obyczaje i znaczenie przesądów w społeczeństwie włoskim
- imigracja we Włoszech, społeczeństwo wieloetniczne, wielokulturowość, uprzedzenia i stereotypy na temat Włochów
- natura i ochrona środowiska naturalnego, organizacje ekologiczne, segregacja odpadów
- rola nowych technologii: Internet, komputer, telefon komórkowy, media społecznościowe oraz młodzieżowy język wiadomości typu sms, mail i chat
- organizacje mafijne i przestępczość we Włoszech
- niektóre elementy geografii i historii Włoch: regiony i dialekty, emigracja Włochów, historia zjednoczenia Włoch i powstanie hymnu włoskiego, faszyzm i terroryzm

B. Zagadnienia gramatyczno-leksykalne

- czasy przeszłe: *passato prossimo*, *imperfetto* i *trapassato prossimo* w jednym tekście (powtórzenie), np. *Mi ha telefonato per dirmi che mi aveva cercato stamattina ed era preoccupata.*
- czas przeszły *passato remoto* i *trapassato remoto*, np. *Appena fu arrivato, mi telefonò.*
- tryb przypuszczający *condizionale composto*, również jako *futuro nel passato*, np. *Disse che sarebbe venuto./ Forse non avreste capito di cosa si trattava.*
- czas przyszły *futuro anteriore*, np. *Solo dopo che avremo realmente imparato ad aprirci e a farci scoprire, potremo cambiare l'immagine negativa e stereotipata che molti stranieri hanno di noi.*

- futuro semplice i anteriore w funkcji modalnej, np. *Che ore sono? - Saranno le sei. A quest'ora Marco sarà già tornato a casa.*
- zgodność czasów w trybie oznajmującym w teraźniejszości i przeszłości, np. *Sai che stamattina mentre andavo in ufficio ho comprato quel libro di cui ti avevo parlato da tempo? Ora lo leggo e se vuoi quando l'avrò finito, te lo presterò.*
- czas congiuntivo trapassato, np. *Pensava che tu fossi andato dal professore.*
- typy zdań podrzędnych w trybie congiuntivo: czasowe, celowe, sposobu, wykluczające itp., np. *Pensavo/Speravo che Fabrizio non venisse.*
- spójniki celu, przyczyny, sposobu, wykluczające itp., np. *Te lo dico perché / affinché tu lo capisca.*
- zgodność czasów w trybie congiuntivo, np. *Pensavo che tu fossi andato dal medico.*
- zdania złożone z czasownikiem wyrażającym wolę, pragnienie i z tym samym podmiotem w zdaniu podrzędnym, np. *Vuole venire. Pensa di venire domani.*
- zdania z czasownikiem wyrażającym wolę w trybie condizionale w zdaniu głównym, np. *Vorrei che tu venissi a casa mia.*
- tryb congiuntivo użyty samodzielnie, np. *Sia pure! / Magari vincesse!*
- tryb rozkazujący imperativo formalny i nieformalny (powtórzenie) również z zaimkami podwójnymi, np. *Diglielo! / Glielo dica!*
- zdania warunkowe III typu - periodo ipotetico, np. *Se dovessi scegliere, preferirei telefonare. / Ma se queste persone non avessero avuto computer o telefonino, cosa avrebbero fatto?*
- zaimki osobowe w dopełnieniu bliższym, dalszym, partykuła ci, ne partitivo, zaimki podwójne (powtórzenie), np. *Diglielo!*
- funkcje partykuły ci i ne, np. *Che ne pensi di partire? – Nonci credo, davvero vuoi partire?*
- czasowniki z dwoma zaimkami - verbi pronominali, np. *Ho finito ed ora voglio andarmene.*
- zaimki i przymiotniki nieokreślone - pronomi e aggettivi indefiniti, np. *Ogni settimana andiamo al cinema. / Ognuno deve lavorare.*
- zaimki względne pronomi relativi (powtórzenie), np. *Perché non leggi i libri che ti ho prestato e di cui ti avevo parlato tanto?*
- mowa zależna - discorso diretto i indiretto, np. *Disse che era stato un bel film e che sarebbe andato di nuovo al cinema. / Ha detto di andare stasera al cinema.*
- modi indefiniti: bezokolicznik (infinito presente i passato), imiesłów współczesny i uprzedni (gerundio presente i passato), imiesłów bierny i czynny (participio passato i presente), participio passato assoluto, np. *Vivendo a Roma, Fellini cominciò a scrivere i primi copioni. / Avendo avuto/Dopo aver avuto un lungo periodo d'oro, il cinema italiano conosce un periodo di crisi creativa. / Essersi trasferito a Roma, cominciò la sua carriera di regista.*
- strona bierna forma passiva, np. *Da chi sei stato invitato?*
- forma nieosobowa czasownika - forma impersonalne, np. *La settimana scorsa ci si è visti e rivisti.*
- tworzenie zdań podrzędnych przyczynowych w formie nieosobowej, np. *Dato che/visto che molti ci giudicano in base a stereotipi, è necessario far conoscere i nostri lati positivi.*
- konstrukcja z si passivante, np. *Gli esercizi si fanno a casa.*

C. Funzioni językowe

- udzielanie instrukcji, wydawanie poleceń, np. *Per preparare i tortellini al parmigiano con carne e pomodoro, disossate una bistecca, battetela al coltello e conditela con sale, olio di oliva e basilico.*
- przeprowadzanie wywiadu, pytanie o opinię, np. *Cosa ne pensa della dieta mediterranea? Secondo Lei è consigliabile? / Sei interessato alla cucina degli altri paesi? - Quali piatti ti piacciono?*
- przyciąganie uwagi interlokutora i udzielanie głosu w dyskusji przy użyciu odpowiednich sygnałów dyskursywnych, np. *Scusa! – Sì, dimmi! -Senti un po', sai dov'è la stazione? -Guarda, non è difficile, non puoi sbagliare, allora, vai dritto e poi ...*
- wypowiedzianie stwierdzeń w formie bezosobowej, np. *Sembra che negli Stati Uniti non si mangi in modo abbastanza sano.*
- wyrażanie emocji, nadziei, opinii, chęci, zakazu, wątpliwości w czasie przeszłym, np. *Pensavo/Speravo che Fabrizio non venisse.*
- wyrażanie pragnienia, np.

Vorrei che venisse! Magari lo potesse!

- zestawianie dwóch stanowisk w dyskusji z zastosowaniem łączników przeciwstawnych, np.
Sono d'accordo con te, però devo aggiungere che ci sono altri punti di vista che comunque devi prendere in considerazione.
- wydawanie opinii przy użyciu łączników przyzwolenia, np.
Sebbene appaiano a prima vista totalmente differenti, gli amanti dell'heavy metal e quelli della musica classica sono uniti dall'amore per la musica.
- przytaczanie wiadomości niesprawdzonej, np.
È probabile quindi che chi abbia ascoltato metal da ragazzo, si appassioni col tempo anche alla musica classica.
- mówienie o fakcie bądź pragnieniu niezrealizowanym i niemożliwym do zrealizowania w przeszłości, np.
Forse non avreste capito di cosa si trattava. Gli innamorati avrebbero voluto attaccare il loro lucchetto. Magari avessero avuto tutti lo stesso successo!
- wyrażanie dwóch czynności następujących po sobie w przyszłości, np.
Solo dopo che avremo realmente imparato ad aprirci e a farci scoprire, potremo cambiare l'immagine negativa e stereotipata che molti stranieri hanno di noi.
- wyrażanie czynności, która w momencie mówienia prawdopodobnie już się zrealizowała, np.
A quest'ora Marco sarà già tornato a casa.
- wyrażanie pragnienia niespełnionego i już niemożliwego do spełnienia, np.
Magari avessero avuto tutti lo stesso successo.
- wprowadzanie i umacnianie własnego stanowiska w dyskusji z zastosowaniem łączników czasu, miejsca, przyczyny, logiki lub ważności, np.
In primo luogo non mi resta che dire che vista la sua pessima condizione dobbiamo lasciarlo in pace.
- wprowadzanie tezy wystąpienia, np.
Pensiamo/Riteniamo che sia sbagliato criticare le persone sulla base dei preconcetti.
- wprowadzanie aspektu konsekwencji i przeciwstawienia do zdania złożonego, np.
Siamo molto condizionati da informazioni superficiali dei mass media, pertanto sarebbe opportuno dare giudizi meno forti sulle culture diverse dalla nostra./ Molti pensano che gli italiani siano fannulloni. Al contrario/invece lavorano molto.
- tworzenie zdań warunkowych II i III stopnia: realnych/nierealnych, możliwych i niemożliwych do zrealizowania, np.
Se dovessi scegliere, preferirei telefonare./ Ma se queste persone non avessero avuto computer o telefonino, cosa avrebbero fatto?/ Se succedeva a me, andavo a cercarlo.
- komunikowanie się drogą wiadomości mail i sms, współczesny język młodzieżowy, np.
Ciao, cm va? Dv 6? T ho cercato. TAT. 1000ta. Nn t sento +. T kiamo dom. XD
- Podkreślanie sprawcy czynności, np.
Dal settore dei trasporti è prodotta gran parte delle emissioni di monossido di carbonio.
- tworzenie zdań podrzędnych wykluczających w formie osobowej i nieosobowej, np.
È pronto a fare tutto fuorché studiare./Volevo dargli la sua parte, ma senza che venisse.
- tworzenie zdań złożonych z imiesłowem współczesnym w funkcji koordynującej, np.
Il Neorealismo risolleverà il cinema italiano portandolo a un livello di splendore.
- wyrażanie czynności uprzedniej względem innej w czasie przeszłym przy użyciu formy nieosobowej, np.
Avendo avuto/Dopo aver avuto un lungo periodo d'oro, il cinema italiano conosce un periodo di crisi creativa. Essersi trasferito a Roma, cominciò la sua carriera di regista.
- precyzowanie relacji czasowej (współczesności i uprzedniości) pomiędzy dwiema czynnościami przy użyciu formy nieosobowej, np.
Guardando/Avendo visto di nuovo il film, ho notato molti altri particolari.
- tworzenie zdań celowych w formie osobowej i nieosobowej np.
Ogni nuovo strumento ha creato i suoi vocaboli, per/al fine di descrivere le nuove situazioni che esso produce./Diglielo affinché lo sappia!
- tworzenie zdań przyczynowych przy użyciu formy nieosobowej, np.
Molti registi stranieri sono stati influenzati avendo visto i film neorealisti italiani.

- wskazywanie na czynność, po której następuje efekt niezamierzony przy użyciu imiestowu współczesnego, np.
Pur avendo terminato la fase neorealista, Visconti continua comunque a produrre film che fanno parte della storia del cinema italiano.
- przytaczanie wypowiedzi innych osób, np.
Disse che era stato un bel film e che sarebbe andato di nuovo al cinema./Ha detto di andare stasera al cinema.
- podkreślanie części wypowiedzi, np.
Figurati che una mia amica è stata lasciata dal suo ragazzo con un sms.
- podejmowanie na nowo tematu rozmowy, np.
Per restare al tema dei telefonini gli iphone sono media molto più complessi di quanto sembri. In altre parole/comunque è molto semplice averne uno in mano, ma in realtà sono dei veri e propri computer.
- zamykanie wypowiedzi, np. *Concludendo...*
- wprowadzanie do zdania wyjaśnienia i konkluzji, np.
Sanna ha, per esempio, illustrato le poesie di Vivian Lamarque./Questo libro può influenzare le abitudini di lettura dei ragazzi, insomma/dunque il numero di libri presenti in casa (in altre parole/vale a dire il crescere in mezzo ai libri).
- celowe powtarzanie słowa czy części wypowiedzi np.
Io la differenziata la farei pure
- wyrażanie zdziwienia, np.
Davvero? /Dici sul serio?
- pomniejszanie wagi tego, co się mówi lub się powiedziało, np.
Beh.../ Veramente.../ Diciamo .../ Insomma...
- prośba o akceptację tego, co się powiedziało, np.
...no?/giusto?/non pensi?
- włączania do dyskusji interlokutora, np.
Oggi parliamo con un grande attore, diciamo, uno dei più famosi del mondo.

D. Komponent akademicki

- wyszukiwanie, przetwarzanie i przedstawianie informacji
- przygotowywanie prezentacji kierunkowych
- poruszanie się w środowisku akademickim, w sytuacjach typowych dla tego środowiska: dyskusja, debata, prezentacja, wystąpienie/wykład
- pisanie form akademickich: streszczenie, referat/ prezentacja, rozprawka, raport
- umiejętność kontaktowania się ze środowiskiem akademickim z innych krajów
- określanie stylów uczenia się i dopasowywanie do nich strategii, autonomia studenta

E. Komponent specjalistyczny

- słownictwo specjalistyczne dotyczące danej dziedziny
- teksty kierunkowe, materiały źródłowe dotyczące danej dziedziny nauki, w tym materiały wybrane i opracowane samodzielnie przez studentów.
- teksty źródłowe niezbędne do przygotowania prezentacji na tematy kierunkowe

3. Przewidywane efekty uczenia się:

Po zakończeniu kursu student potrafi:

Słuchanie

- zrozumieć wypowiedzi skierowane do niego w standardowej odmianie języka na tematy dobrze znane oraz często spotykane w życiu społecznym, akademickim i zawodowym
- nadążać ze zrozumieniem wykładu czy rozmowy, dotyczących jego specjalności, przy założeniu, że przedmiot dyskusji jest mu znany, a prezentacja jest przejrzysta i zrozumiale przedstawiona
- zrozumieć większość radiowych i telewizyjnych programów dokumentalnych przekazywanych w standardowej odmianie języka i określić nastrój lub ton mówiącego
- zrozumieć główne tezy złożonych wypowiedzi na różne tematy, wypowiedziane w standardowej odmianie języka

Komponent akademicki

- zrozumieć główne treści wykładów, wystąpień i raportów oraz innych form prezentacji akademickich złożonych pod względem treści, leksyki i struktury

Czytanie

- szybko określić treść i wagę wiadomości, artykułów i opracowań na tematy związane z jego zainteresowaniami oraz zdecydować, czy są warte dokładniejszego przeczytania
- przeczytać i zrozumieć artykuły i opracowania związane ze współczesnymi problemami, w których autorzy przedstawiają określone stanowiska i wyrażają określone poglądy
- czytać korespondencję dotyczącą jego akademickiej lub zawodowej specjalizacji lub zainteresowań i określać w nich najważniejsze tematy
- czytać instrukcje obsługi, znaleźć i zrozumieć odpowiednie wyjaśnienia i wskazówki w celu rozwiązania konkretnego problemu

Komponent akademicki

- dokładnie zrozumieć teksty związane z jego zainteresowaniami, akademicką bądź zawodową specjalnością
- wykorzystać treści zawarte w przeczytanym tekście we własnych wypowiedziach
- zrozumieć specjalistyczne artykuły także spoza jego dziedziny, jeżeli może korzystać ze słownika

Pisanie

- pisać jasne i szczegółowe teksty (wypracowania, opracowania, prezentacje) na różne tematy zbliżone do jego zainteresowań
- pisać streszczenia artykułów i wiadomości z różnych źródeł
- omówić temat w formie pisemnej, podając argumenty za i przeciw określonemu punktowi widzenia
- wyrazić w prywatnym liście różne uczucia i poglądy oraz zrelacjonować dokładnie bieżące wydarzenia

Komponent akademicki

- napisać list/email oficjalny w konkretnej sprawie (podanie o pracę, stypendium lub staż, zaproszenie, podziękowanie, skarga, zapytanie)
- zrobić notatki z tekstów słuchanych i czytanych

Mówienie

- płynnie, poprawnie i skutecznie wypowiadać się na wiele tematów ogólnych, akademickich i zawodowych, wyraźnie zaznaczając relacje pomiędzy poszczególnymi stwierdzeniami
- brać udział w rozmowie zachowując pewien poziom płynności i spontaniczności
- wyrazić i uzasadnić własną opinię dostarczając istotnych wyjaśnień i argumentów

Komponent akademicki

- aktywnie uczestniczyć w dyskusjach formalnych, nadążając ze zrozumieniem dyskusji na tematy związane ze swoją specjalnością
- wносить własny wkład do dyskusji formalnej precyzyjnie wyrażając swoje zdanie
- przekonująco przedstawiać własne, a także reagować na czyjeś argumenty
- rzetelnie przekazywać szczegółowe informacje –dokonać syntezy informacji i argumentów z wielu źródeł
- przedstawić treści związane z kierunkiem studiów w formie dłuższej wypowiedzi ustnej (prezentacji)